

بررسی ارتباط ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

محمدعلی بیداری^۱، مسعود شجاعی^۲

۱- هیأت علمی گروه حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی (مسئول مکاتبات)

۲- کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

چکیده

هدف اصلی تحقیق بررسی ارتباط ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سالهای ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۸ می باشد که در این راستا تجدید ارائه صورتهای مالی به عنوان متغیر وابسته و ارزش منصفانه به عنوان متغیر مستقل می باشند. اهرم مالی، اندازه شرکت، سطح نگهداشت وجه نقد، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری، تأمین مالی کوتاه مدت و تأمین مالی بلندمدت نیز به عنوان متغیرهای کنترل در نظر گرفته شده اند. نمونه آماری تحقیق شامل ۱۵۹ شرکت است. روش پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی با رویکرد کاربردی می باشد. روش گردآوری اطلاعات در مبانی نظری از روش کتابخانه ای و در بخش آزمون فرضیات از روش اسنادکاوی صورتهای مالی بوده است. به طور کلی روش آزمون فرضیات از روش همبستگی و رگرسیون چندگانه می باشد. نتایج تحقیق نشان داد بین ارزش منصفانه شرکت براساس سود باقی مانده و درصد ارقام تجدید ارائه شده صورتهای مالی رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. نتایج مربوط به متغیرهای کنترلی نشان داد که متغیرهای بین اندازه شرکت و تأمین مالی بلندمدت با درصد ارقام تجدید ارائه شده صورتهای مالی رابطه معکوس و معناداری وجود دارد و ارتباط بین اهرم مالی و درصد ارقام تجدید ارائه شده صورتهای مالی مستقیم و معنادار می باشد. همچنین بین سطح نگهداشت وجه نقد، تأمین مالی کوتاه مدت و نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری با درصد ارقام تجدید ارائه شده صورتهای مالی رابطه معناداری یافت نشد.

واژگان کلیدی: ارزش منصفانه، سود باقی مانده، تجدید ارائه صورتهای مالی

۱- مقدمه

طبق مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران، هدف صورتهای مالی ارائه اطلاعاتی تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان صورتهای مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع گردد. خصوصیات کیفی اصلی مرتبط با محتوای اطلاعات، "مربوط بودن" و "قابل اتکا بودن" و خصوصیات کیفی اصلی مرتبط با ارائه اطلاعات، "قابل مقایسه بودن" و "قابل فهم بودن" است. اطلاعاتی که فاقد این خصوصیات باشد، مفید نبوده و یا دارای فایده محدودی است (حاتمیان و همکاران، ۱۳۹۷). از آن‌جا که خصوصیات کیفی قابل مقایسه بودن و قابل فهم بودن، بر مفید بودن اطلاعات می‌افزاید، وجود ثبات رویه حسابداری در روش‌های حسابداری بکار گرفته‌شده و افشاء مناسب اطلاعات الزامی است. استانداردهای حسابداری ایران مقرر می‌کند که شرکت‌ها باید ارقام صورتهای مالی را به صورت مقایسه‌ای همراه با ارقام سال جاری ارائه و افشاء کنند (کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، ۱۳۸۸). بر این اساس ارقام سال قبل در سال جاری، بار دیگر از سوی شرکت و حسابرس مورد بازبینی و طبقه‌بندی قرار گرفته و در صورت وجود اشتباهی با اهمیت در ماهیت و نحوه طبقه‌بندی و نیز مبالغ سال قبل، می‌بایست در سال جاری تجدید ارائه شوند. بدین ترتیب تجدید ارائه می‌تواند به معنای وجود یک نقص یا اشکال تعبیر شود که در سال جاری کشف شده است؛ البته به شرط آنکه ناشی از تغییر در رویه‌های حسابداری نباشد. مطالعات نیز نشان می‌دهند که درصد بالایی از تجدید ارائه در ایران، به دلیل اصلاح اشتباهات حسابداری بوده است (رویایی و ابراهیمی، ۱۳۹۶).

تعریف ارائه مجدد صورتهای مالی به عنوان اصلاحات صورت گرفته در صورتهای مالی مطرح می‌شود که معمولاً ناشی از عدم پیروی از اصول پذیرفته شده حسابداری هستند. بررسی صورتهای مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران حاکی از آن است که اکثر شرکت‌ها صورتهای مالی خود را تجدید ارائه می‌کنند. از دیدگاه سرمایه‌گذاران، اخبار تجدید ارائه صورتهای مالی فقط بیان‌گر مشکلات عملکرد دوره گذشته نیست، بلکه نوعی پیش‌بینی مشکلات آتی برای شرکت و مدیریت آن محسوب می‌شود و موجب سلب اطمینان سرمایه‌گذاران نسبت به اعتبار و شایستگی مدیریت و کاهش کیفیت سود گزارش شده می‌گردد (موهبتی، ۱۳۹۸). ایجاد فضای بی‌اعتمادی در بازار سرمایه، غیرقابل اتکا تصور شدن صورتهای مالی، تلاش برای دسترسی به اطلاعات در خارج از بورس، زیان ناشی از تصمیم‌گیری‌های اشتباه استفاده‌کنندگان از صورتهای مالی و در نهایت تضییع منابع عمومی جامعه، بخشی از پیامدهای تجدید ارائه صورتهای مالی است. بنابراین، تجدید ارائه مستمر اقلام در دوره‌های پی‌درپی و رواج آن میان شرکت‌ها، به اعتبار صورتهای مالی، آسیب می‌زند و موجب تخصیص و توزیع ناکارآمد ثروت و کاهش اعتماد مردم به بازارهای سرمایه می‌شود (بهار مقدم و دولت‌آبادی، ۱۳۹۱).

از طرفی مسئله اصلی در حسابداری ارزش منصفانه، وارد کردن اطلاعات بازار در صورتهای مالی است تا با افزایش آگاهی دهندگی اطلاعات صورتهای مالی، اطلاعات مفیدتری را فراهم کند. در مقایسه با سایر مبانی ارزشیابی،

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

اطلاعات ارزش منصفانه معیارهای چارچوب نظری برای ویژگیهای کیفی اطلاعات حسابداری را بهتر برآورده می کند. اطلاعات ارزش منصفانه مربوط، بی طرفانه، به هنگام و قابل مقایسه اند. علی رغم این مزیت ها، ارزش منصفانه معیبهی نیز دارد که از آن جمله می توان به مشکلات مربوط به نقدشوندگی بازار طی بحران های اقتصادی، نبود تعریف شفافی از ارزش منصفانه، عدم تاییدپذیری، میزان توانمندی مدیریت در برآورد دقیق رزش منصفانه و توان درک، ارزیابی و تفسیر آن توسط استفاده کنندگان صورتهای مالی اشاره کرد. متداولترین شکل حسابداری ارزش منصفانه، حسابداری ارزش خروجی یا مبلغی است که دارنده یک دارایی می تواند از فروش آن به دست آورد. اما بیشتر وامهای بانکی، فعالانه معامله نمیشوند و قیمت بازار ثانویهای برای آنها مشخص نیست (امیرخانی، ۱۳۹۶).

۱. بیان مسأله

حسابداری ارزش منصفانه یک روش گزارشگری مالی است که به شرکتها اجازه می دهد داراییها و بدهیها را بر مبنای برآورد قیمت‌هایی گزارش کنند که در صورت فروش دارایی؛ دریافت یا در صورت تصفیه بدهی پرداخت خواهند کرد. به موجب حسابداری ارزش منصفانه، شرکتها زیانهای ناشی از کاهش ارزش دارایی یا افزایش بدهیهای خود را گزارش می کنند. این زیانها ممکن است منجر به کاهش حقوق مالکانه و سود شود. طرفداران حسابداری ارزش منصفانه معتقدند، این روش اطلاعات کاملی را افشا می کند و شفافیت حسابداری بدین معنی است که صورتهای مالی، درست و دقیق تهیه شده‌اند و اطلاعات کاملی را درباره‌ی فعالیت‌های موسسه و وضعیت مالی شرکت ارائه می کنند. به دلیل این که در حسابداری ارزش منصفانه، صورت سود و زیان، ارزش اقتصادی واقعی فعالیت‌های شرکت و ترازنامه داراییها، بدهیها و حقوق مالکان را به ارزش منصفانه منعکس می کنند؛ بنابراین می توان گفت که این روش اطلاعات شفاف تری را ارائه می کند. در مقابل، منتقدین معتقدند گزارش کردن زیانهای ناشی از تغییر قیمت‌ها با قیمت‌های بازار سهام رابطه‌ی معکوس دارد و به طور کلی باعث افزایش ریسک مالی می شود (پورحیدری و افلاطونی، ۱۳۹۳).

مفاهیم نظری گزارشگری مالی بیان می کند که استفاده کنندگان صورتهای مالی باید بتوانند صورتهای مالی واحد تجاری را طی زمان جهت تشخیص روند تغییرات در وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی واحد تجاری مقایسه نمایند. استفاده کنندگان همچنین باید بتوانند صورتهای مالی واحدهای تجاری مختلف را مقایسه کنند تا وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف پذیری مالی آنها را نسبت به یکدیگر بسنجند (کرازیک و راجویک، ۲۰۱۹). بدین ترتیب ضرورت دارد اثرات معاملات و سایر رویدادهای مشابه در داخل واحد تجاری و در طول زمان برای آن واحد تجاری باثبات رویه اندازه گیری و ارائه شود و بین واحدهای تجاری مختلف نیز هماهنگی رویه در باب اندازه گیری و ارائه موضوعات مشابه رعایت گردد. اما به دلیل تغییرات مستمر و مداومی که در شرایط اقتصادی و اجتماعی صورت می گیرد، تغییر در اصول و روشهای حسابداری، و به علت پیچیدگی و حجم بالای معاملات تجاری، بروز اشتباه در گزارشگری مالی، و در نتیجه تجدید ارائه صورتهای مالی منتشر شده اجتناب ناپذیر به نظر می رسد. بند ۴۰ استاندارد حسابداری شماره

7th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

۶ ایران الزام می کند که چنان چه در رویه حسابداری تغییری صورت گیرد، ارقام مقایسه‌ای سنوات قبل باید بر مبنای رویه جدید ارائه مجدد شود. همچنین بند ۴۲ همین استاندارد بیان می دارد که اصلاح اشتباه باید با ارائه مجدد ارقام صورت‌های مالی سال (های) قبل همراه باشد. بند ۳۹ استاندارد حسابداری شماره ۱ ایران نیز الزام می کند که در مواردی که نحوه ارائه یا طبقه‌بندی اقلام در صورت‌های مالی اصلاح می شود، به منظور اطمینان از قابلیت مقایسه اقلام صورت‌های مالی، مبالغ مقایسه‌ای باید تجدید طبقه‌بندی شود مگر این که این امر ممکن نباشد^۱ (خلیفه سلطانی و همکاران، ۱۳۹۳).

از دیدگاه سرمایه‌گذاران اخبار تجدید ارائه فقط بیان‌گر مشکلات عملکرد دوره گذشته نیست، بلکه نوعی پیش‌بینی مشکلات آتی برای شرکت و مدیریت آن نیز محسوب می شود. به عبارت دیگر موجب سلب اطمینان سرمایه‌گذاران نسبت به اعتبار و شایستگی مدیریت و کاهش کیفیت سودهای گزارش شده می گردد. در حقیقت، صورت‌های مالی تجدید ارائه شده به صورت شفاف و صریح، پیام و علامتی پیرامون قابل اتکا نبودن صورت‌های مالی دوره‌های گذشته و کیفیت پایین آن‌ها ارائه می نماید. بنابراین متعاقب تجدید ارائه، انتظارات سرمایه‌گذاران در ارتباط با جریان‌های نقدی آتی و نرخ بازده مورد انتظار آن‌ها تغییر می یابد (کردستانی، ۱۳۹۲).

حسابداری ارزش منصفانه، رویکرد نوین گزارشگری مالی است که مطابق با آن سازمان‌های مالی و غیرمالی می توانند برای اندازه‌گیری و گزارشگری ارزش دارایی و بدهی مالی یا ابزارهای مالی از آن استفاده کرده و اطلاعات مربوطی از وضعیت دارایی و بدهی مالی خود را در قالب صورت‌های مالی منتشر کنند. در ایران نیز کمیته تدوین استانداردهای حسابداری، بر اساس استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی و با تشکیل جلسات متعدد، پیش‌نویس استاندارد «ابزارهای مالی: افشا» را در آبان ۱۳۹۶ به منظور شناسایی ارزش منصفانه ابزارهای مالی تدوین و منتشر کرده است. تحقیقات اخیر نشان داده رویکرد ارزش منصفانه می تواند به شفافیت و واقعی بودن اطلاعات صورت‌های مالی کمک کند و این امر موجب کاهش استباهات و تجدید ارائه در صورت‌های مالی شرکت می گردد (مصطفوی مقدم، ۱۳۹۶).

بنابراین هدف اصلی تحقیق حاضر پاسخ به این سؤال می باشد که ارتباط بین رویکرد ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران چگونه است؟

۲. پیشینه تحقیق

هو و همکاران^۲ (۲۰۱۹) در تحقیقی به بررسی تأثیر رفتار احساسی سرمایه‌گذاران و ارزش منصفانه با توجه به سود باقیمانده، پرداخته‌اند. در پژوهش حاضر با استفاده از داده‌های شرکت‌های بورس پکن طی یک دوره ۶ ساله (۲۰۱۷-۲۰۱۲)، شاخص رفتار احساسی سرمایه‌گذاران بدست آورده شد و تأثیر رفتار احساسی سرمایه‌گذاران بر چشم‌انداز رشد

^۱. با توجه به اینکه مفاد استاندارد حسابداری شماره ۶ ایران با عنوان گزارش عملکرد مالی با مفاد استاندارد حسابداری شماره ۸ بین‌المللی با عنوان سود یا زیان خالص دوره، اشتباهات با اهمیت و تغییرات در رویه‌های حسابداری و مفاد استاندارد حسابداری شماره ۱ ایران با عنوان نحوه ارائه صورت‌های مالی با مفاد مفاد استاندارد حسابداری شماره ۱ بین‌المللی با عنوان نحوه ارائه صورت‌های مالی مطابقت دارند، بنابراین مفهوم تجدید ارائه در ایران و اکثر کشورهای خارجی یکسان است، از این رو می توان تجدید ارائه شرکت‌های داخلی و خارجی را باهم مقایسه کرد.

^۲ Hou and et al

عایدات مورد انتظار و نرخ بازده مورد توقع مورد بررسی قرار گرفته شده است. علاوه بر این، تأثیر مشترک رفتار احساسی سرمایه‌گذاران و ارزش منصفانه، از طریق روش همبستگی بررسی شده است. نتایج تجربی پژوهش حاضر نشان می‌دهد که رفتار احساسی سرمایه‌گذاران، رشد عایدات مورد انتظار را تغییر می‌دهد و سپس بر روی ارزش منصفانه تأثیر می‌گذارد. هرچند رفتار احساسی سرمایه‌گذاران بر نرخ بازده مورد توقع تأثیر معنی‌داری ندارد. همچنین، تقابل اطلاعات حسابداری و رفتار احساسی سرمایه‌گذاران، ارزش منصفانه را در نوسانات بالای عایدات توضیح می‌دهد.

بوتسکا¹ (۲۰۱۹) به بررسی تأثیر احساسات سرمایه‌گذار بر واکنش بازار به ارائه مجدد سود مالی پرداخته است. هدف تحقیق فوق، تأثیر احساسات سرمایه‌گذار بر واکنش بازار به ارائه مجدد سود مالی شرکت‌های ایالات متحده طی دوره زمانی ۲۰۰۲ تا ۲۰۱۷ است. در تحقیق فوق از رویکرد اقتصادسنجی مدل‌های رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. نتایج نشان داده است که احساسات سرمایه‌گذار بر واکنش بازار به ارائه مجدد سود مالی تأثیر منفی داشته است ولی محافظه‌کاری سرمایه‌گذاران توانسته است رابطه فوق را تعدیل نماید.

ریو² و همکاران (۲۰۱۹) به بررسی تأثیر احساسات سرمایه‌گذار بر ارزش منصفانه شرکت پرداخته است. هدف تحقیق فوق، بررسی چگونگی تأثیر احساسات سرمایه‌گذار و رفتار و گردش سهام بر ارزش منصفانه بر اساس جریان نقدی تنزیل شده می‌پردازیم. جامعه آماری تحقیق فوق سهام بازار کره طی دوره زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۶ است. نتایج نشان داد که احساسات سرمایه‌گذار بر بازده بازار سهام مثبت دارد. همچنین، معاملات نهادی (فردی) بطور مثبت (منفی) با ارزش منصفانه شرکت همراه است و نشانگر برتری اطلاعات سرمایه‌گذاران نهادی (فردی) است. احساسات سرمایه‌گذار به طور کلی نقش مهم‌تری در توضیح بازده بازار سهام نسبت به رفتار معاملات سرمایه‌گذار دارد.

ریچاردسون و همکاران³ (۲۰۲۰) مفید بودن اطلاعات حسابداری تجدید ارائه‌شده در پیش‌بینی مدیریت سود، را در شرکت‌های که در فاصله زمانی ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۷ اقدام به تجدید ارائه سود سالیانه خود نمودند، آزمون کرد. نتایج این پژوهش نشان داد که یکی از عوامل ایجاد انگیزه برای تجدید ارائه سود، سطح بالای بدهی‌های معوق است. به همین دلیل، واکنش قیمت سهام در تاریخ اعلان تجدید ارائه سود با بزرگی و حجم بدهی‌ها ارتباط دارد. در حقیقت، شرکت‌هایی که بدهی‌های زیادی دارند در تاریخ اعلان تجدید ارائه سود، کاهش بیشتری را در قیمت سهام تجربه می‌کنند.

کالون و همکاران⁴ (۲۰۲۰) بیان می‌کنند شرکت‌هایی که به دلیل اشتباهات حسابداری به ویژه اشتباهات ناشی از شناسایی، ادغام و تحصیل درآمد به تجدید ارائه صورت‌های مالی مبادرت می‌ورزند نسبت به شرکت‌هایی که به دلیل تغییر در اصول و رویه‌های حسابداری صورت‌های مالی تجدید ارائه‌شده منتشر می‌نمایند، دارای عمر کوتاه‌تری هستند. این مسئله

¹ Boutsca

² Rio

³ Richardsoun and et al

⁴ Kalon and et al

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

بیانگر آن است که احتمالاً شرکت‌های مزبور از کنترل‌های ناکافی مدیریت در طول مراحل رشد برخوردارند و یا در مراحل رشد اولیه خود اقدام به دست‌کاری حساب‌ها به‌خصوص حساب درآمد می‌نمایند که این امر به‌نوبه خود بر سود و جریان‌های نقدی آتی اثرگذار خواهد بود.

بولو و همکاران (۱۳۹۸) به بررسی رابطه تجدید ارائه صورت‌های مالی با مدیریت سود و ارزش منصفانه شرکت پرداختند. جامعه آماری پژوهش، شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۸ بوده و رابطه مذکور در ۱۰ صنعت شامل ۲۱۱ شرکت مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که بین تجدید ارائه صورت‌های مالی با مدیریت سود رابطه معنی‌داری وجود دارد و نوع رابطه نشان می‌دهد که هرچه شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی افزایش می‌یابد، مدیریت سود (سطح اقلام تعهدی اختیاری) نیز افزایش می‌یابد. همچنین، بین تجدید ارائه صورت‌های مالی با ارزش منصفانه شرکت رابطه معنی‌داری وجود دارد و نوع رابطه نشان می‌دهد که هرچه شدت تجدید ارائه صورت‌های مالی افزایش می‌یابد، ارزش منصفانه شرکت افزایش پیدا می‌کند.

نیکبخت و رفیعی (۱۳۹۸) به تدوین الگوی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه صورت‌های مالی در ایران پرداختند. بدین منظور نخست از طریق مصاحبه با ۵۰ نفر از خبرگان، عوامل مؤثر بر تجدید ارائه صورت‌های مالی شناسایی و سپس با روش رگرسیون لجستیک الگوی موردنظر برآورد شده است. به‌منظور برآورد الگو، از داده‌های مربوط به ۲۰۲ شرکت بورسی طی سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ استفاده شده است. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سودآوری، اهرم مالی، طول دوره تصدی مدیریت، تغییر مدیریت، تغییر حسابرس و اندازه موسسه حسابرسی بر وقوع تجدید ارائه صورت‌های مالی مؤثر است.

زارعی و دارابی (۱۳۹۸) در تحقیقی به بررسی تأثیر گرایش‌های احساسی سرمایه‌گذاران بر ارزش منصفانه شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازار سرمایه ایران پرداخته‌اند. این پژوهش از نوع علی، پس رویدادی و کاربردی است. نتایج آزمون فرضیه‌ها در ۷۲ شرکت نشان داد که بین گرایش‌های احساسی سرمایه‌گذاران و ارزش منصفانه شرکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد؛ اما با دسته‌بندی گرایش‌های احساسی به گرایش‌های احساسی بالا و پایین، رابطه معناداری بین آن‌ها و ارزش منصفانه شرکت یافت نشده است.

حیدر پور و ازوجی (۱۳۹۹) عوامل مؤثر بر تجدید ارائه سود هر سهم را در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۶ مورد بررسی قرار دادند. بر این اساس تأثیر متغیرهای مستقل شامل اندازه شرکت، رشد فروش، نسبت اهرم مالی، بازده دارایی‌ها، شاخص محافظه‌کاری حسابداری، شاخص کیفیت سود، تغییر حسابرس و نسبت جریان نقدی عملیاتی به سود بر متغیر وابسته (تفاوت سود هر سهم تجدید ارائه‌شده و نشده) مورد آزمون قرار گرفت. نتیجه اصلی این پژوهش بیانگر آن است که از بین متغیرهای مستقل در نظر گرفته‌شده، تنها عامل مؤثر بر تجدید ارائه سود هر سهم، شاخص کیفیت سود هر سهم است.

رحمانی و تومرای (۱۳۹۹) ارتباط تجدید ارائه صورت‌های مالی و قیمت‌گذاری ریسک اطلاعاتی را بررسی کردند. دوره

7th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

بررسی این پژوهش سال‌های ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۷ و شامل ۱۴۴ شرکت است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که بعد از تجدید ارائه صورت‌های مالی، ریسک اطلاعاتی اختیاری افزایش می‌یابد و همچنین تجدید ارائه حساب‌های اصلی در مقایسه با حساب‌های غیر اصلی باعث افزایش بیشتر در ریسک اطلاعاتی ذاتی می‌شود، اما با افزایش ریسک اطلاعاتی اختیاری همراه نیست. همچنین شرکت‌هایی که بیشتر از یک‌بار تجدید ارائه داشته‌اند نسبت به شرکت‌هایی که فقط یک‌بار تجدید ارائه داشته‌اند، افزایش ریسک اطلاعاتی ذاتی را تجربه می‌کنند.

۳. فرضیه، مدل و تعریف متغیرهای تحقیق

بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورت‌های مالی شرکتها رابطه وجود دارد.

مدل رگرسیونی آزمون فرضیات نیز بصورت زیر می‌باشد:

$$\text{Restatement}_{i,t} = \alpha_0 + \beta_1 \text{FAIR VALUE}_{i,t} + \beta_2 \text{size}_{i,t} + \beta_3 \text{lev}_{i,t} + \beta_4 \text{cash}_{i,t} + \beta_5 \text{LTD}_{i,t} \\ + \beta_6 \text{STD}_{i,t} + \beta_7 \text{MBE}_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

Restatement = تجدید ارائه صورت‌های مالی، FAIR VALUE = ارزش منصفانه، size = اندازه شرکت، lev = اهرم مالی، cash = سطح نگهداشت وجه نقد، MBE = نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری داراییها، LTD = تأمین مالی بلندمدت، STD = تأمین مالی کوتاه مدت

الف) متغیر وابسته: تجدید ارائه صورت‌های مالی

محاسبه درصد ارقام تجدید ارائه صورت‌های مالی از فرمول زیر محاسبه می‌شود (ساعی و همکاران، ۱۳۹۲):

$$100 * \frac{\text{مبلغ ریالی ارقام تجدید ارائه شده}}{\text{مبلغ ریالی ارقام گزارش شده اولیه}} = \text{درصد ارقام تجدید ارائه شده}$$

ب) متغیر مستقل: ارزش منصفانه

حسابداری ارزش منصفانه یک روش گزارشگری مالی است که به شرکتها اجازه می‌دهد داراییها و بدهیها را بر مبنای برآورد قیمت‌هایی گزارش کنند که در صورت فروش دارایی دریافت یا در صورت تصفیه بدهی پرداخت خواهند کرد. به موجب حسابداری ارزش منصفانه، شرکتها زیان‌های ناشی از کاهش ارزش دارایی یا افزایش بدهی‌های خود را گزارش می‌کنند. این زیان‌ها ممکن است منجر به کاهش حقوق مالکانه و سود شود. در بیشتر موضوعات حقوقی، مفهوم ارزش منصفانه معادل ارزش منصفانه بازار در نظر گرفته شده و در معاملات مربوط به سهامداران و سرمایه‌گذاران به کار می‌رود (ستایش، ۱۳۹۵).

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

مدل سود باقی مانده (برای محاسبه ارزش منصفانه شرکت) یکی از معمول ترین ابزارهایی است که برای ارزشیابی سهام و عملکرد شرکت استفاده می شود. علی رغم این که مدل سود باقی مانده قابلیت ها و کارایی لازم جهت استفاده را دارد اما در عمل تا سال ها، کمتر مورد استفاده قرار می گرفت اما در چند سال اخیر توجه انجمن های علمی را بیشتر به خود جلب نموده است. این مدل چارچوبی را در اختیار حسابداران قرار می دهد تا عملکرد شرکت را در شرایط حسابداری تعهدی تجزیه و تحلیل کنند. سود باقی مانده یک معیار مناسب برای اندازه گیری عملکرد شرکت ها و تصمیم گیری های مدیریت است و همچنین یک معیار اندازه گیری مناسب برای گزارشگری مالی است. سود باقی مانده بر مدیریت ترانزنامه تأکید دارد. مدیریت نادرست ترانزنامه سبب افزایش غیر ضروری دارایی و در نتیجه افزایش سرمایه و زیاد شدن هزینه سرمایه می شود. این بدان معنی است که شرکت ها برای افزایش سرمایه باید به هزینه سرمایه نیز توجه کنند و مثلاً با یک استقراض غیر ضروری هزینه زیادی را در مقابل سودی که از آن منابع کسب می کنند، متحمل نشوند (شمس الدینی، ۱۳۹۴).

بر اساس تحقیق تحقیق جهانشاد و عوض پور (۱۳۹۲) ارزش منصفانه شرکت از طریق سود باقی مانده محاسبه می شود که به صورت زیر می باشد:

$$EPSr_t = \frac{EPSr_t - EPSr_{t-1}}{EPSr_{t-1}}$$

$EPSr_t$ = سود باقیمانده هر سهم در سال t ؛

$EPSr_{t-1}$ = سود باقیمانده هر سهم در سال $t-1$ ؛

سود باقیمانده هر سهم برای سال t ، $(EPSr_t)$ با استفاده از رابطه زیر به دست می آید:

سود باقیمانده هر سهم = سود هر سهم - سود مورد انتظار سهامدار

سود مورد انتظار سهامدار = ارزش دفتری هر سهم در ابتدای دوره * نرخ بازده مورد انتظار سهامداران

$$EPSr_t = EPS_t - (BV_{t-1} * R_E)$$

در رابطه فوق؛ EPS_t نشان دهنده سود هر سهم؛ BV_{t-1} نشان دهنده ارزش دفتری هر سهم در ابتدای دوره؛ R_E نشان دهنده نرخ بازده مورد انتظار سهامدار است.

$$R_E = R_F + \beta(R_M * R_F)$$

در رابطه فوق؛ R_F نشان دهنده نرخ بازده بدون ریسک (نرخ سود اوراق مشارکت)؛ β نشان دهنده ریسک سیستماتیک؛ R_M نشان دهنده بازده بازار است.

ج) متغیرهای کنترل:

۱) اهرم مالی

در این پژوهش، برای اندازه‌گیری اهرم مالی شرکت از تقسیم ارزش دفتری بدهیهای بلندمدت بر کل داراییها استفاده می‌شود (رسایان و حسینی، ۱۳۹۶).

$$FL = BV / \text{TOTL ASSETS}$$

BV = ارزش دفتری بدهیهای بلند مدت

۲) اندازه شرکت:

اندازه شرکت از طرق مختلفی مانند داراییها محاسبه می‌شود که در این پژوهش از طریق داراییها محاسبه شده است. یعنی لگاریتم نپری کل داراییها به عنوان معیار سنجش اندازه شرکت می‌باشد (مجتهدزاده و آقایی، ۱۳۸۹).

$$\text{اندازه شرکت} = \log(\text{کل داراییها})$$

۳) سطح نگهداشت وجه نقد

طبق پژوهش کری و همکاران (۲۰۱۳)، سطح نگهداشت وجه نقد از طریق فرمول زیر قابل محاسبه خواهد بود:

$$= \text{DiffCas}_{i,t} \frac{\text{سپرده های دیداری نزد بانک} + \text{موجودی کالا}}{\text{ارزش دفتری جمع کل دارایی ها}}$$

۴) نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری داراییها

نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری نشاندهنده میزان رشد شرکت می باشد که از تقسیم ارزش بازار داراییها به ارزش دفتری داراییها محاسبه می شود (مصطفوی مقدم، ۱۳۹۶).

۵) تأمین مالی کوتاه مدت شرکت

تأمین مالی کوتاه مدت به میزان وامهای کوتاه مدت و کمتر از ۵ سال شرکت اشاره دارد که دقیقا از صوتهای مالی شرکت استخراج می شود.

۶) تأمین مالی بلندمدت شرکت

تأمین مالی بلند مدت به میزان وامهای بلند مدت و بیش از ۵ سال شرکت اشاره دارد که دقیقا از صوتهای مالی شرکت استخراج می شود.

۵) جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری پژوهش شامل کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد که تعداد ۶۱۲ شرکت می باشند.

در پژوهش حاضر از روش نمونه برداری حذف سیستماتیک (غربالگری) استفاده گردیده است که از جامعه‌ی آماری مورد نظر، شرکت های نمونه با توجه به شرایط و محدودیت های زیر انتخاب گردیده است:

۱. برای انتخاب نمونه همگن، شرکت ها باید قبل از سال ۱۳۹۴ در بورس تهران پذیرفته شده باشند و از ابتدای سال ۱۳۹۴ سهام آنها در بورس مورد معامله قرار گرفته باشد که تعداد ۱۷۷ شرکت از نمونه آماری حذف شدند.
۲. به منظور انتخاب شرکت های فعال، معاملات این شرکت ها در طول سالهای ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۸ در بورس بیش از چهار ماه دچار وقفه نشده باشد که تعداد ۱۳۲ شرکت از نمونه آماری حذف شدند.
۳. به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه، دوره مالی شرکت ها منتهی به اسفند باشد که تعداد ۸۷ شرکت از نمونه آماری حذف شدند.
۴. بین سالهای ۱۳۹۴ الی ۱۳۹۸ تغییر فعالیت یا تغییر سال مالی نداشته باشند که تعداد ۷۷ شرکت از نمونه آماری حذف شدند.
۵. جزو صنایع سرمایه گذاری، واسطه گری مالی، بانک و لیزینگ نباشد که تعداد ۲۷ شرکت از نمونه آماری حذف شدند. با اعمال شرایط فوق، تعداد ۱۵۹ شرکت به عنوان نمونه مورد مطالعه در این پژوهش، انتخاب شدند.

۶. آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

نگاره ۱: آمار توصیفی متغیرهای تحقیق

متغیر	تعداد مشاهدات	میانگین	انحراف معیار	کمترین مقدار	بیشترین مقدار	چولگی	کشیدگی
درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی	۷۹۵	۰/۲۵۴۹	۰/۱۶۷۲	۰/۰۱۰۹	۰/۵۱۵۹	۳/۱۲۳	۴/۸۹۰
ارزش منصفانه شرکت	۷۹۵	۰/۲۶۳۷	۰/۲۴۱۱	۰/۱۲۵۳	۰/۷۹۳۲	۰/۶۶۶	۰/۵۵۳۱
اندازه شرکت	۷۹۵	۱۲/۱۲۱۸	۳/۰۵۳۶	۹/۵۱۰۷	۱۷/۲۹۶۵	۴/۰۰۲	۳/۲۱۱
سطح نگهداشت وجه نقد	۷۹۵	۰/۲۹۵۶	۰/۰۴۱۹	۰/۲۲۵	۰/۴۷۶	۲/۵۹۳	۱/۱۷۷
اهرم مالی	۷۹۵	۰/۵۹۲۴	۰/۱۳۰۴	۰/۳۳۱۶	۰/۶۴۸۲	۲/۳۳۷	۲/۱۷۲
تأمین مالی کوتاه مدت	۷۹۵	۰/۳۰۰۹	۰/۱۸۶۹	۰/۰۸۶۸	۰/۶۶۱۴	۴/۳۷۶	۳/۲۱۹
تأمین مالی بلند مدت	۷۹۵	۰/۴۹۸۵	۰/۱۹۹۳	۰/۱۶۵۸	۰/۷۲۳۱	۲/۱۶۵	۴/۵۴۷

۷/۳۲۷۶	۵/۴۳۹۸	۹/۲۴۶۵	۲/۳۲۷۶	۱/۳۰۹۲	۵/۶۹۸۷	۷۹۵	نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری
--------	--------	--------	--------	--------	--------	-----	-------------------------------

با توجه به نگاه میانگین درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی شرکت های نمونه برابر با ۰/۲۵۴۹ بوده و کمترین و بیشترین مقدار آن به ترتیب برابر با ۰/۱۰۹ و ۰/۵۱۵۹ می باشد. بررسی میزان چولگی و کشیدگی این متغیر که بایست به ترتیب ۰ و ۳ باشد تا متغیر دارای توزیع نرمال باشد، نشان می دهد که این متغیر دارای توزیع نرمال نیست. با توجه به نگاه آماره توصیفی متغیرهای تحقیق؛ بالاترین میانگین مربوط به متغیر اندازه شرکت و کمترین میانگین مربوط به متغیر درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی می باشد. بالاترین انحراف معیار مربوط به متغیر اندازه شرکت و کمترین انحراف معیار مربوط به متغیر سطح نگهداشت وجه نقد می باشد.

۷. آزمون نرمال بودن توزیع متغیر وابسته تحقیق

در انجام این تحقیق به منظور تخمین پارامترهای مدل از روش حداقل مربعات معمولی استفاده می گردد و این روش بر این فرض استوار است که متغیر وابسته تحقیق دارای توزیع نرمال باشد، به طوری که توزیع غیر نرمال متغیر وابسته منجر به تخطی از مفروضات این روش برای تخمین پارامترها شده و نتایج درستی را ارائه نمی دهد. اگر سطح اهمیت آماره این آزمون بیشتر از ۰/۰۵ باشد ($Prob > .05$) فرضیه H_0 مبنی بر نرمال بودن توزیع متغیر پذیرفته می شود. در نگاه زیر نتایج آزمون K-S برای متغیر درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی شرکت های نمونه ارائه شده است.

نگاره ۲: نتایج آزمون نرمال بودن متغیر وابسته تحقیق

متغیر	تعداد (N)	آماره (K-S)	سطح اهمیت (Sig)
درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی	۷۹۵	۴/۶۱۶	۰/۰۰۰

با توجه به این که برای متغیر درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی، سطح اهمیت آماره K-S کمتر از ۰/۰۵ می باشد، بنابراین فرضیه H_0 مبنی بر نرمال بودن توزیع این متغیرها در سطح اطمینان ۹۵٪ رد شده و بیان گر این است که متغیر درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی از توزیع نرمال برخوردار نمی باشند. نرمال بودن متغیر وابسته، شرط لازم برای مدل های رگرسیون است، بنابراین لازم است قبل از آزمون فرضیه ها این متغیر نرمال سازی شود. در این پژوهش برای نرمال سازی داده ها از تابع الکارتیم استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون K-S بعد از فرآیند نرمال سازی داده ها به شرح نگاره زیر می باشد.

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

نگاره ۳: نتایج آزمون نرمال بودن متغیر وابسته تحقیق بعد از فرآیند نرمال سازی

متغیر	تعداد (N)	آماره (K-S)	سطح اهمیت (Sig)
درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی	۷۹۵	۱/۶۷۰	۰/۱۶۱

با توجه به نگاره ۳ از آن جایی که بعد از نرمال سازی داده‌ها سطح اهمیت (Sig.) آماره کولموگروف-اسمیرنف برای متغیر وابسته بالاتر از ۰/۰۵ می‌باشد (۰/۱۶۱)، بنابراین فرضیه H_0 در سطح اطمینان ۹۵٪ تأیید شده و بیان‌گر این است که متغیر درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی بعد از فرآیند نرمال سازی، دارای توزیع نرمال می‌باشند.

۸. بررسی هم‌خطی میان متغیرهای تحقیق

جدول ۴: آزمون هم‌خطی

متغیرها	مقدار ویژه	شاخص وضعیت
ارزش منصفانه	۲.۱۲۱	۳.۸۳۲
اندازه شرکت	۲.۱۰۹	۴.۲۱۷
سطح نگهداشت وجه نقد	۲.۲۱۴	۴.۲۱۷
اهرم مالی	۲.۶۵۸	۵.۷۷۳
تأمین مالی کوتاه مدت	۲.۷۸۹	۵.۹۸۸
تأمین مالی بلند مدت	۲.۹۲۸	۶.۳۷۶
ارزش بازار به ارزش دفتری	۳.۲۱۸	۶.۹۸۳

همان گونه که مشاهده می‌نمایید؛ مقادیر ویژه نزدیک به صفر همبستگی داخلی پیش بینی‌ها زیاد است و تغییرات کوچک در مقادیر داده‌ها، منجر به تغییرات بزرگ در برآورد ضریب معادله رگرسیون منجر می‌شود. مقادیر ویژه نشان‌دهنده احتمال همبستگی داخلی بین متغیرها می‌باشد.

شاخص وضعیت با بیشتر از ۱۵ نشان‌دهنده احتمال هم‌خطی بین متغیرهای مستقل است و مقادیر بیش از ۳۰ بیانگر مشکل جدی در استفاده از رگرسیون در وضعیت موجود می‌باشد (حساس یگانه و دیگران، ۱۳۸۸). از طرفی تمامی شاخص‌های وضعیت کوچکتر از ۱۵ می‌باشند که نشان‌دهنده عدم وجود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل و کنترل است.

7Th International Conference on Management, Accounting and Economic Development

September 20, 2021

۹. نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های تحقیق

با توجه به نتایج آزمون چاو و P -Value آن؛ فرضیه H_0 آزمون در سطح اطمینان ۹۵٪ رد شده و بیان‌گر این است که می‌توان از روش داده‌های پانل استفاده نمود.

هم‌چنین با توجه به نتایج آزمون هاسمن و P -Value آن که کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد، فرضیه H_0 آزمون در سطح اطمینان ۹۵٪ رد شده و فرضیه H_1 پذیرفته می‌شود. لذا لازم است مدل با استفاده از روش اثرات ثابت برآورد شود.

نگاره ۵: نتایج آزمون چاو و هاسمن

آزمون	تعداد	آماره	مقدار آماره	درجه آزادی	P-Value
چاو	۷۹۵	F	۳/۰۹۳۲	۶	۰/۰۲۸۴
هاسمن	۷۹۵	χ^2	۳/۰۷۰۵	۶	۰/۰۳۹۴

جدول ۶: نتایج حاصل از رگرسیون چندمتغیره

نوع متغیر	نماد	نام متغیر	ضریب	آماره t	سطح معنی‌دار
متغیر وابسته	Restatement	درصد تجدید ارائه شده اقلام صورتهای مالی	-	-	-
مقدار ثابت	α	آلفا	-۱/۷۴۴	-۲/۶۴۸	۰/۰۲۵
متغیر مستقل	FAIR VALUE	ارزش منصفانه شرکت	-۰/۴۴۰*	-۲/۷۸۸	۰/۰۰۴
متغیرهای کنترل	Size	اندازه شرکت	-۰/۶۲۷*	-۲/۹۹۵	۰/۰۰۰
	Lev	اهرم مالی	۰/۷۲۲*	۴/۹۰۴	۰/۰۰۰
	Cash	سطح نگهداشت وجه نقد	-۰/۵۸۷*	-۱/۸۵۴	۰/۰۵۳
	LTD	تأمین مالی کوتاه مدت	۰/۳۸۵	۱/۱۹۸	۰/۰۸۵
	STD	تأمین مالی بلند مدت	-۰/۳۰۹	-۳/۴۷۷	۰/۰۰۰
	MBE	ارزش بازار به ارزش دفتری	۰/۴۲۶	۱/۸۴۳	۰/۰۷۷
		دوربین واتسون	۲/۴۲۱	-	-
		آماره F	۸/۷۴۲	-	۰/۰۰۰
	R Square	ضریب تعیین	۰/۶۷۳	-	-
	Adjusted R Square	ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۶۷۲	-	-

*: سطح معنی‌داری برابر با ۰/۰۵ می‌باشد.

همانگونه که این نگاره نشان می‌دهد، از آنجایی که سطح معناداری متغیرهای ارزش منصفانه، اندازه شرکت، اهرم مالی و تأمین مالی بلند مدت کمتر از $0/05$ می‌باشد؛ بنابراین بین این متغیرها با درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به ضریب متغیرها؛ رابطه ارزش منصفانه، اندازه شرکت و تأمین مالی بلند مدت با درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی، معکوس و معنادار است و رابطه اهرم مالی با درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی، معکوس و معنادار است.

منفی بودن ضریب متغیر ارزش منصفانه ($-0/440$) حاکی از رابطه معکوس ارزش منصفانه با درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی شرکت‌ها می‌باشد؛ به طوری که با افزایش 1 واحدی ارزش منصفانه، درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی شرکت‌ها به میزان $0/440$ واحد کاهش می‌یابد. بنابراین با توجه به تجزیه و تحلیل‌های صورت گرفته در ارتباط با تایید فرضیه اصلی پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که بین ارزش منصفانه و درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی شرکت‌ها تأثیر معکوس و معناداری دارد.

با توجه به اینکه سطح معناداری آماره F کمتر از $0/05$ می‌باشد ($0/000$)؛ بنابراین الگوی رگرسیون برازش (محاسبه) شده معنادار است و با توجه به ضریب تعیین، این متغیرها $67/3$ درصد از تغییرات درصد تجدید ارائه شده ارقام صورتهای مالی شرکت‌ها را توضیح می‌دهند.

آماره دورین واتسون نیز چون بین $1/5$ تا $2/5$ می‌باشد ($2/421$)، پس می‌توان نتیجه‌گیری کرد که بین متغیرها مشکل خودهمبستگی وجود ندارد.

۱۰. بحث و نتیجه گیری

براساس نتایج فرضیه اصلی تحقیق؛ بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی شرکتها رابطه معکوس و معناداری وجود دارد که این نتیجه به این مهم اشاره دارد که به کارگیری رویکرد ارزش منصفانه در شرکت موجب شفافیت اطلاعات، تهیه اطلاعات اضافی و کاهش انگیزه برای مدیریت سود می‌شود که این امر موجب کاهش تجدید ارائه صورتهای مالی شرکت می‌گردد.

نتایج این بخش با تحقیقات البرینگ و همکاران^۱ (۲۰۱۶)، پالمرس و همکاران^۲ (۲۰۱۹)، هریبار و جنکینز^۳ (۲۰۱۹) و بهار مقدم و دولت‌آبادی (۱۳۹۱) مطابقت دارد زیرا در این تحقیقات نیز ارتباط معکوسی بین ارزش منصفانه شرکت و تجدید ارائه صورتهای مالی یافت شد.

همچنین نتایج این تحقیق با نتایج تحقیقات خواجوی و صالحی (۱۳۹۶) و بولو و همکاران (۱۳۹۸) همراستا نمی‌باشد زیرا در این تحقیقات ارتباطی بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی یافت نشد.

¹ Albring & Et al

² Palmeres and et al

³ aribar and Jenkins

۱۱. پیشنهادهای کاربردی تحقیق

براساس نتایج فرضیه اصلی تحقیق مبنی بر تأثیر معکوس ارزش منصفانه شرکت و تجدید ارائه صورتهای مالی؛ به مدیران شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران توصیه می شود به کارگیری رویکرد منصفانه در حسابداری شرکت؛ انگیزه مدیریت سود را کاهش داده و موجب کیفیت بالاتر گزارشگری مالی می گردد. کاربرد این روش موجب می شود صورتهای مالی کمتر با تجدید ارائه روبرو شود و این امر به افزایش شهرت و اعتبار شرکت کمک می کند.

۱۲. پیشنهاد جهت تحقیقات آتی

با توجه به نتایج تحقیق به دانشجویان پیشنهاد می شود موضوع این پژوهش را در زمینه های زیر انجام دهند:

۱. بررسی رابطه مالکیت نهادی بر رابطه بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران
۲. بررسی رابطه بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی به تفکیک صنعت در بورس اوراق بهادار تهران
۳. مطالعه تأثیر ویژگیهای هیئت مدیره بر روی روابط بین رابطه بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی شرکتهای
۴. بررسی رابطه بین ارزش منصفانه و تجدید ارائه صورتهای مالی به تفکیک مراحل چرخه عمر در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

فهرست منابع و مأخذ

الف) منابع فارسی

- امیرخانی، اله وردی. (۱۳۹۶)، گرایش‌های احساسی سرمایه‌گذاران و تجدید ارائه صورتهای مالی: شواهدی از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصل نامه بورس اوراق بهادار، شماره ۱۳، صص ۲۳۵ تا ۲۵۲.
- بهار مقدم، مهدی و دولت آبادی، مهدیه. ۱۳۹۱. بررسی مقایسه‌ای بین ارزش منصفانه شرکت با سود تجدید ارائه. کنفرانس بین المللی اقتصاد، حسابداری، مدیریت و علوم اجتماعی.
- حاتمیان وحید؛ مریم بابازاده؛ و نوید خاتم نژاد. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر قابلیت مقایسه صورتهای مالی بر ضریب واکنش سود حسابداری با تأکید بر ارزش منصفانه در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه چشم‌انداز حسابداری مالی.
- حکیمی پور نادر. (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر ضریب واکنش سود: مطالعه موردی بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه اقتصاد مالی و توسعه.
- حیدرپور فرزانه و ازواجی حسن (۱۳۹۹). بررسی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه سود هر سهم را در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۶. پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی. چاپ هشتم
- خواجوی، شکر...، ناظمی، امین. (۱۳۹۶) " نقش ارقام تعهدی در تشریح و تحلیل تجدید ارائه صورتهای مالی"، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۴۰، ۴۰-۲۵.
- خواجوی، شکراله. علیزاده، وحید. (۱۳۹۶)، " بررسی اثرات گرایش‌های احساسی سرمایه‌گذاران بر ارزش منصفانه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، فصلنامه تحقیقات حسابداری، شماره ۴، صص ۷۷-۵۴.
- دموری داریوش؛ سعید سعیدا؛ احمد فلاح زاده ابرقویی (۱۳۹۶). بررسی عکس‌العمل بیش از اندازه سرمایه‌گذاران به الگوهای ارزش منصفانه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه بررسیهای حسابداری و حسابرسی. مقاله ۴، دوره ۱۶، شماره ۱ - شماره پیاپی ۱۴۷۴۵۳.
- مصطفوی مقدم، سعید، (۱۳۹۶)، «تبیین الگوی ارزش منصفانه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران»، مجله تحقیقات مالی، دانشگاه تهران، شماره ۱۶.
- موهبتی یاسر. (۱۳۹۸). اطلاعات سنواتی سود و ارزش منصفانه شرکت در بورس اوراق بهادار تهران. نخستین کنفرانس ملی علوم انسانی و توسعه، شیراز، دانشگاه پیام نور استان فارس.
- نیکبخت، محمدرضا و رفیعی، افسانه. (۱۳۹۸). تدوین الگوی عوامل مؤثر بر تجدید ارائه صورتهای مالی در ایران. دانش حسابداری.

- Albring, Susan M., Joseph I. Lubin., Shawn X. Huang., Raynolde Pereira (2016) "The Effects of Accounting Restatements on Firm Growth", Working Paper Available at URL: <http://www.ssrn.com>
- Barinov, A., S.S. Park and C. Yildizhan (2016). Firm Complexity and Restatement of Financial Statements. MPRA Paper 89919.
- Chen, S, (2017), Optimistic versus Pessimistic-Optimal Judgemental Bias with Reference Point, arXiv preprint arXiv:1310.2964.
- Christensen, B.E., S.M. Glover, T.C. Omer, and M.K. Shelley (2016), Understanding Audit Quality: Insights from Audit Professionals and fair value, *Contemporary Accounting Research* 33(4), pp. 1648-84.
- Daniel, K., D. Hirshleifer, and K. Subrahmanyam (2020). Restatement of Financial Statements and Security Market Under- and Overreactions, *Journal of Finance* 53(6): 1839-85.
- Hirschey, T. Oehmen, J. Mu, J. (2018). Marketing capability, organizational adaptation and new product development performance. *Industrial Marketing Management*, Volume 49, pp.151–166.
- Hong, S. (2017). The Effect of Debt Choice on Restatement of Financial Statements. *The Journal of Applied Business Research* 33(1), pp. 135-140.
- Hou, O.; Olechowski, A.; Kenley, R., & Daya, M. (2019). Analysis of the effect of risk management practices on the performance of new product development programs. *Technovation*, 34(8), pp. 441-453.
- Hribar, P., and N. Jenkins. (2019). The Effect of Accounting Restatements on Earnings Revisions and the Estimated Cost of Capital. *Review of Accounting Studies*, Vol. 9, Pp. 337–356.
- Palmrose, Z., and S. Scholz. (2019). The Circumstances and Legal Consequences of Non-GAAP Reporting: Evidence from Restatements. *Contemporary Accounting Research*, Vol. 21, Pp. 139–180.
- Perez, C. (2017), Conservatism, Restatement of Financial Statements and Self-attribution Biases Effect on Venezuelan Purchasing Managers, *Academy of Management Proceedings* 2017(1).
- Qadan, M. (2019), fair value, idiosyncratic volatility and expected returns, *International Review of Financial Analysis* 65 (October).
- Rahmanian, H., H. Rahamani and S.M. Jafari (2016). Relationship between Restatement of Financial Statements and Information Asymmetry, *International Journal of Humanities and Cultural Studies*, 3(1), pp. 1711-22.
- Richardson S, Tuna I, Wu M. (2020). "Predicting earnings management: the case of earnings statements". Working paper, University of Pennsylvania and Hong Kong University of Science and Technology.
- Turtle, H.J., and K.Wang (2017). The value in fundamental accounting information. *Journal of Financial Research*, 40(1), pp.113–140.
- Uysal V. B., (2011). Deviation from the target capital structure and a Restatement of Financial Statements, *Journal of Financial Economics*, 102 (3), pp. 602-620.
- Whalen D, O. Usvyatsky, and D. Tanona (2017). 2016 financial restatements: A sixteen year Comparison. *Research in International Business and Finance*, 36, pp.414–423.
- Yang, H., Ryu, D., and Ryu, D. (2017). fair value, asset returns and firm characteristics: Evidence from the Korean stock market. *Investment Analysts Journal*, 46(2), pp.132–147.